

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

Έβδομαδιαίο περιοδικό • Αριθμ. φύλ. 5
Συντάκτης: Επίσκοπος Ιερεμίας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΓΟΥΡΤΥΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

1. Στό σημερινό μου κήρυγμα, αδελφοί χριστιανοί, θά σᾶς μιλήσω γιά τό σημείο καί τήν σημαία τῆς Ἐκκλησίας μας, γιά τήν σφραγίδα τῆς πίστης μας, πού εἶναι ὁ Τίμιος Σταυρός.

Σχηματικά ὁ Σταυρός εἶναι δύο γραμμές, ἡ μία κατακόρυφη καί ἡ ἄλλη ὀριζόντια γραμμή! Πάνω σ' αὐτό τό σχῆμα, χριστιανοί μου, ὁ Κύριος μας Ἰησοῦς Χριστός καρφώθηκε, σταυρώθηκε, προσφέροντας τόν ἑαυτό Του θυσία γιά τήν ἄφεση τῶν ἀμαρτιῶν μας. Ἔτσι ὁ Σταυρός λέγεται καί «ἁγία Τράπεζα», γιατί πάνω σ' αὐτόν τελέστηκε ἡ ἐξιλαστήρια θυσία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γιά μᾶς.

2. Ὁ Σταυρός, αδελφοί, ἐκφράζει ὅλη τήν πίστη μας, ὅλη τήν θεολογία μας. Καί ἡ θεολογία αὐτή εἶναι ἡ ἐξῆς: (α) Δημιουργηθήκαμε σταυροειδῶς, (β) ἀμαρτήσαμε σταυροειδῶς καί (γ) σωθήκαμε σταυροειδῶς. Τά ἐξηγῶ αὐτά τά τρία, πού εἶναι ὅλη ἡ πίστη μας:

(α) Δημιουργηθήκαμε σταυροειδῶς σημαίνει ὅτι πλαστήκαμε νά εἴμαστε ἐνωμένοι μέ τόν Θεό καί ἐνωμένοι μέ τούς ἀνθρώπους. Γιατί ὁ Σταυρός εἶπαμε εἶναι δύο γραμμές, ἡ μία κατακόρυφη καί ἡ ἄλλη ὀριζόντια. Ἡ κατακόρυφη γραμμή πηγαίνει πρὸς τά ἐπάνω καί μᾶς δηλώνει νά τά ἔχουμε καλά μέ τόν Θεό. Καί ἡ ὀριζόντια γραμμή δείχνει πρὸς τά πλάγια καί δηλώνει νά τά ἔχουμε καλά μέ τούς πλησίον μας. Μιά τέτοια ζωή εἶναι ὠραία, αδελφοί: Ἀγάπη μέ τόν Θεό καί ἀγάπη μέ ὅλους τούς ἀνθρώπους. Ἀλλά (β) ἀμαρτήσαμε σταυροειδῶς: Παραβήκαμε τήν ἐντολή τοῦ Θεοῦ καί χαλάσαμε ἔτσι τήν κατακόρυφη γραμμή καί χάσαμε λοιπόν τήν καλή μας σχέση μέ τόν Θεό. Ἀλλά καί ὁ Κάϊν φόνευσε τόν ἀδελφό του Ἄβελ καί χαλάσαμε καί τήν ὀριζόντια γραμμή, τήν ἀγάπη πρὸς τόν πλησίον. Αὐτό σημαίνει τό ὅτι ἀμαρτήσαμε σταυροειδῶς. Ἀλλά χαρεῖτε, χριστιανοί, γιατί (γ) μιά Παρασκευή ἡμέρα, πού τήν λέμε Μεγάλη Παρασκευή, στό βράχο τοῦ Γολγοθᾶ, στήθηκε ὁ Σταυρός, πάνω στόν ὁποῖο ἦταν κηλυμένο το Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Αὐτή ἡ σταυρική Θυσία τοῦ Χριστοῦ ἔσβησε τά ἀμαρτήματά μας καί μᾶς ἔδωσε τήν ἀπαλλαγή ἀπό τό κακό!

Τά τρία λοιπόν βασικά κεφάλαια τῆς θεολογίας μας, τά σχετικά μέ τήν δημιουργία μας, μέ τήν πώση μας στήν ἀμαρτία καί μέ τήν λύτρωσή μας ἀπ' αὐτήν, τά τρία αὐτά βασικά, λέγω, συνδέονται μέ τόν Σταυρό, γιατί, ὅπως εἶπαμε: Δημιουργηθήκαμε σταυροειδῶς, ἀμαρτήσαμε σταυροειδῶς καί σωθήκαμε σταυροειδῶς.

3. Ἔχει λοιπόν, χριστιανοί μου, μεγάλη θεολογία ὁ Σταυρός τοῦ Χριστοῦ, τό πανάγιο αὐτό σημείο τῶν χριστιανῶν καί δέν εἶναι ἓνα ἀπλό σχῆμα. Καί γι' αὐτό ἀκριβῶς ὁ λόγος γιά τόν Σταυρό δέν εἶναι μόνο στήν Καινή Διαθήκη, ἀλλά καί στήν Παλαιά. Θά σᾶς ἀναφέρω, ἀγαπητοί μου, ἓνα περιστατικό ἀπό τήν Παλαιά Διαθήκη, πού μιλάει γιά τόν Σταυρό, ὄχι μόνο κατά τό σχῆμα του, ἀλλά καί κατά τό νόημά του. Ἀκούστε: Οἱ μαθητές τοῦ προφήτου Ἐλισαίου, πού ἦταν μαθητής τοῦ προφήτου Ἠλία, πῆγαν κάπου κοντά στόν Ἰορδάνη ποταμό γιά νά κόψουν ξύλα. Ἐνός ὅμως μαθητοῦ, ἐκεῖ πού μέ τό τσεκούρι του ἔκοβε τά ξύλα, ἔφυγε τό σίδερο καί ἔμεινε στά χέρια του τό ξύλο, τό στηλιάρι. Στενοχωρέθηκε πολύ ὁ μαθητής γιά τήν ἀπώλεια αὐτή, γιατί, τήν ἐποχή ἐκείνη, τό νά χάσει κανεῖς τό ἐργαλεῖο πού ἐργαζόταν, ἦταν σάν νά ἔχανε μία περιουσία. Ἀλλά ὁ ἅγιος προφήτης Ἐλισαῖος ἔκανε θαῦμα. Πῆρε ἓνα στηλιάρι καί τό

έβαλε πάνω από τὰ νερά του Ἰορδάνου στό σημεῖο ἐκεῖνο, ὅπου εἶχε πέσει τό σίδερο. Καί τό σίδερο ἀνασηκώθηκε ἀπό τό βάθος πού ἦταν καί ἐνώθηκε πάλι μέ τό στηλιάρι. Ἐνωμένα τώρα αὐτά τὰ δύο, σίδερο καί στηλιάρι, σχημάτισαν Σταυρό. Αὐτό τό περιστατικό τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης τό πρόσεξαν, ἀγαπητοί μου, οἱ ἅγιοι Πατέρες καί οἱ ὑμνωδοί τῆς Ἐκκλησίας μας, γιατί τό εἶδαν ὡς μία προφητεία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης γιά τόν Σταυρό. «Σίδερο», εἶναι ἡ ἀνθρώπινη φύση, πού ἀμάρτησε καί ἔπεσε πολύ βαθιά, στό βυθό τῆς ἀπωλείας. Ἀλλά, χαρεῖτε, χριστιανοί! Γιατί ἦλθε ὁ Χριστός καί μέ τόν Σταυρό Του, μέ τήν ἅγια Θυσία Του, πού ἔγινε πάνω σ' αὐτόν, ἔσωσε τόν πεσμένο στήν ἀμαρτία ἄνθρωπο. Τόν ἀνέσυρε ἀπό τό χάος πού ἔπεσε καί μάλιστα τόν ἀνύψωσε πολύ-πολύ ψηλά, τόν ἔφτασε μέχρι τόν οὐρανό. Ναί! Μέ τήν ἀνάληψή Του ὁ Χριστός στούς οὐρανοὺς πῆρε μαζί Του καί τήν πεσμένη ἀνθρώπινη φύση καί τήν ἔφερε στόν οὐράνιο Πατέρα Του.

4. Χριστιανοί μου, νά κάνετε τόν Σταυρό σας, γιατί τό σημεῖο αὐτό μᾶς ξεχωρίζει ὡς χριστιανούς ὀρθόδοξους. Οἱ Καθολικοί καί Παπικοί, ὅπως εἶναι σέ πολλά ἀντίθετοι μέ τήν ὀρθόδοξη πίστη μας, ἔτσι ἔχουν καί ἄλλο Σταυρό. Ἐμεῖς κάνουμε τόν Σταυρό μέ τὰ τρία δάκτυλα καί μάλιστα ἐνωμένα, γιά νά δείξουμε τήν ἐνότητα καί τό ὁμοούσιο τῶν Τριῶν Προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος, τοῦ Πατέρα, τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καί πρέπει νά κάνουμε τόν Σταυρό μας, χριστιανοί μου, μέ σωστές κινήσεις, ὥστε νά διαγράφεται καί ἡ κατακόρυφη καί ἡ ὀριζόντια γραμμή. Ἐνα παλαιό ποιηματάκι, πού τό μάθαιναν τὰ παιδιά στό κρυφό Σχολεῖο, τότε πού ἤμασταν στήν Τουρκία, ἔλεγε: «*Στό κεφάλι, στήν κοιλιά, δεξιά κι ἀριστερά*!» Ἐτσι πρέπει νά κάνουμε τόν Σταυρό μας. Γιατί μερικοί ἐντρέπονται νά κάνουν κανονικά τόν Σταυρό τους. Τί λέτε, χριστιανοί! Ὁ Χριστός δέν ἐντράπηκε νά σταυρωθεῖ καί ἐμεῖς νά ἐντρεπόμαστε νά κάνουμε τόν Σταυρό μας; Οἱ ἅγιοι μάρτυρες, στόν ἄθεο τύραννο, πού τούς ρωτοῦσε τί πιστεύουν, αὐτοί σήκωναν τό χέρι τους καί ἔκαναν τό Σταυρό τους. Αὐτή ἦταν ἡ μόνη τους ὁμολογία καί ὁ τύραννος καταλάβαινε ἀπό αὐτό ὅτι εἶναι χριστιανοί.

Πάνω μας πρέπει νά φέρουμε πάντοτε τόν Σταυρό καί νά μήν τόν βγάζουμε ποτέ. Προτοῦ νά κοιμηθεῖτε τό βράδυ, νά σταυρώνετε τό μαξιλάρι σας τρεῖς φορές, «*εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος*». «*Πέφτω κάνω τόν Σταυρό μου, ἄγγελο φύλακα ἔχω στό πλευρό μου*», μᾶς μάθαιναν παλαιότερα στό Σχολεῖο. Ὁ πατήρ Γερβάσιος Παρασκευόπουλος, ὁ ἅγιος αὐτός πνευματικός πατέρας τῶν Πατρῶν, πού κατάγεται ἀπό μᾶς, συμβούλευε τούς χριστιανούς ὅ,τι ἀγοράζουν καί τό φέρνουν σπίτι τους, νά τό σταυρώνουν πρῶτα οἱ ἴδιοι, γιά νά εἶναι εὐλογημένα ὅλα τους τὰ πράγματα.

5. Ἀλλά «Σταυρός» σημαίνει συμβολικά νά ζοῦμε μιά ἐνάρετη ζωή μέ σταυρωμένα, δηλαδή μέ καρφωμένα τὰ ἀμαρτωλά μας πάθη. «Σταυρός» πάλι σημαίνει ὄχι καλοπέραση καί ἄνεση, ἀλλά ἄσκηση καί προσφορά καί θυσία γιά τήν δόξα τοῦ Χριστοῦ καί γιά τήν ἀγάπη τῶν ἄλλων. Ὁ Σμύρνης Χρυσόστομος, ὅταν τοῦ πρότειναν νά πάει στήν Δύση, γιά νά γλιτώσει τό μαρτύριο πού τοῦ ἐτοίμαζαν, ἀπάντησε: «*Πάρτε τήν Μίτρα καί φέρτε μου ἀκάνθινο στεφάνι. Θέλω Σταυρό, μεγάλο Σταυρό, πάνω στόν ὅποιο νά σταυρωθῶ*»!

Χριστιανοί μου! Μιά μέρα θά φύγουμε ἀπό τόν μάταιο αὐτό κόσμος. Ὅλα θά τὰ ἀφήσουμε ἐδῶ. Ἀλλά πάνω ἀπό τόν τάφο μας θά ἔχουμε τόν Σταυρό, γιά νά διαλαλεῖ ὅτι «ἐνθάδε κείται» ἕνας πιστός χριστιανός, πού τιμοῦσε τόν Σταυρό καί ἔζησε τήν πολιτεία τοῦ Σταυροῦ.

Μέ πολλές εὐχές,
† Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας